

Pedagogisch werkplan Buitenschoolse opvang de Sterrekijker

Laatst bijgewerkt: juni 2023

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding	3
1.1 BSO de Sterrekijker	3
1.2 Personele bezetting	3
1.3 Wennen	4
1.4 Drie-uurs regeling	4
Hoofdstuk 2 Pedagogische Visie	5
2.1 De binnen- en buitenruimte als pedagoog	5
2.2 Pedagogisch medewerkers	5
Hoofdstuk 3 De vier pedagogische basisdoelen	5
3.1 Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid	6
3.2 Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties	6
3.3 Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties	6
3.4 Gelegenheid bieden tot het eigen maken van de waarden en normen	7
Hoofdstuk 4. Mentorschap	7
4.1 Mentorschap	7
4.2 Ontwikkeling in beeld	8
4.3 De rol van de pedagogisch medewerkers	8
Hoofdstuk 5 De 6 interactievaardigheden binnen onze BSO	8
5.1 Sensitieve responsiviteit	8
5.2 Autonomie respecteren	8
5.3 Praten, uitleggen en luisteren	8
5.4 Structuur en rituelen	8
5.5 Ondersteunen van positieve relaties tussen kinderen	9
5.6 Ontwikkeling stimuleren	9
Hoofdstuk 6 Kwaliteitsontwikkeling binnen onze BSO	9
6.1 Inrichting	9
6.2 Medewerkers	9
6.3 Rol van pedagogisch coach / beleidsmedewerker	10
6.4 Tevredenheidsonderzoek	10
6.5 Oudercommissie	10
6.6 Beleidscyclus	11
6.6.1 Vormen van beleid	11
6.6.2 Implementeren van beleid	11
6.6.3 Evalueren van beleid	11
6.6.4 Actualiseren van beleid	11
Hoofdstuk 7 Zorgen en de inzet van de meldcode	12

1. Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch werkplan van de Buiten Schoolse Opvang De Sterrekijker, te Dordrecht. Binnen deze BSO willen wij kwalitatief hoogwaardige kinderopvang aanbieden voor kinderen van 4 tot 12 jaar in de vorm van verticale groepen. Onze BSO is onderdeel van het IKC De Sterrekijker en gevestigd in hetzelfde pand als de rest van de school en de POV.

Locatiegegevens:

Boogschutter 71
3328 KC Dordrecht
Tel: 078-8905808 (psz) / 078-8905809 (BSO)

1.1 BSO de Sterrekijker

Openingstijden schoolweken:

Op maandag/dinsdag/donderdag/vrijdag: 7.30 – 8.15 en 14.15 uur - 18.30 uur.

Op woensdag: 7.30 – 8.15 en 12.30 – 18.30 uur.

Openingstijden studie- en vakantiedagen:

7.30 – 18.30 uur.

Omvang en leeftijdsopbouw van de basisgroepen:

Onze BSO bestaat uit 3 groepen. Per groep kunnen maximaal 22 kinderen opgevangen worden, onze locatie beschikt daarmee over 66 geregistreerde kindplaatsen. De opbouw van de groepen ziet er als volgt uit:

Groep	Leeftijdsopbouw	Maximaal aantal kinderen
1	4 tot 12 jaar	22
2	4 tot 12 jaar	22
3	4 tot 12 jaar	22

Het minimaal aantal in te zetten beroepskrachten in relatie tot het aantal aanwezige kinderen in een combinatiegroep BSO wordt bepaald op basis van de berekening in de wet kinderopvang Tabel 2. Volgens die berekening kunnen wij een groepsomvang hanteren van 11 kinderen op 1 medewerker. Onze basisgroepen zijn maximaal 22 kinderen met 2 medewerkers.

Opvang tijdens schoolvakanties:

Op maandag, dinsdag en donderdag is onze BSO geopend in vakanties. Op woensdag en vrijdag is onze locatie gesloten. Kinderen kunnen dan gebruik maken van een andere BSO, op IKC het Kristal, dit wordt middels het contract geregeld.

Basisgroepen

Om de stabiliteit van de opvang te waarborgen vindt de opvang plaats in basisgroepen. Met vooraf schriftelijke toestemming van de ouders kan een kind gedurende een tussen houder en ouders overeengekomen periode, worden opgevangen in één andere basisgroep dan de basisgroep. Dit kan via het contract of incidenteel via een toestemmingsformulier.

De drie basisgroepen bevinden zich in dezelfde ruimte. Bij de tafelmomenten zitten de kinderen per basisgroep apart. Dit wordt inzichtelijk gemaakt via magneetborden. Het spel en de activiteiten buiten de tafelmomenten om, vinden plaats buiten de basisgroep. Kinderen zijn vrij om te kiezen of en waar zij willen deelnemen aan activiteiten en of en waar zij willen spelen.

Ruimtes die ook beschikbaar zijn voor de BSO:

- Gymlokaal
- Speel- leerplein.

1.2 Personele bezetting

Werkrooster

Elke groep heeft vaste pedagogisch medewerkers en vaste dagen waarop zij aanwezig zijn (uitzonderingen kunnen ontstaan door onvoorziene omstandigheden als ziekte of overig verzuim). Op woensdag en vrijdag zijn er minder kinderen aanwezig waardoor er ook minder groepen geopend zijn.

		Groep 1	Groep 2	Groep 3
Maandag	VSO	Lenneke 7.15 - 8.15 Lydia 7.30 - 8.15	-	-
	BSO	Carolien 14.15 – 18.00 Martin 13.45 – 18.30	Petrine 13.45 – 18.00 Samantha 13.45 – 17.30	Patrick 13.45 – 18.30 Aurora 13.45 -17.30
Dinsdag	VSO	Lenneke 7.15 - 8.15 Simone 7.30 - 8.15	-	-
	BSO	Carolien 13.45 – 18.30 Denise 13.45 – 18.00	Petrine 13.45 -17.30 Patrick 13.45 -18.30 Sharuska 13.45 – 17.15	Aurora 13.45 – 18.30 Martin 13.45 – 18.00
Woensdag	VSO	Lenneke 7.15 – 8.15	-	-
	BSO	Patrick 12.30 – 18.30 Claudia 13.30 – 17.30	-	-
Donderdag	VSO	Lenneke 7.15 - 8.15 Patrick 7.30 - 8.15	-	-
	BSO	Claudia 13.45 – 18.30 Aurora 13.45 -17.30	Petrine 13.45 -18.00 Samantha 13.45 – 17.30	Patrick 13.45 – 18.30 Martin 13.45 – 17.30
Vrijdag	VSO	Patrick 7.30 – 8.15 Anne 7.30 – 8.15	-	-
	BSO	Martin 13.45- 18.30 Aurora 13.45 – 17.00	Claudia 13.45 – 17.30 Patrick 13.45 – 18.30	-

Overige betrokkenen

BSO de Sterrekijker is onderdeel van IKC de Sterrekijker en valt onder de leiding van de directeur van dit IKC.

Directeur IKC:

Dennis Hoek

Pedagogisch coach / beleidsmedewerker:

Nelleke Verhaar

Coördinator BSO:

Patrick den Boer

Voor de personele bezetting (pedagogisch medewerkers) werken wij met het programma Kindplanner. Hierin staat per week/per dag aangegeven welke pedagogisch medewerkers werken.

1.3 Wennen

Wennen of doorstromen naar een andere basisgroep

Wanneer een kind voor het eerst komt geven we het ruimte om te wennen door te wijzen waar alles staat. We vertellen het kind hoe de dag/middag een beetje verloopt. We stellen het kind ook voor aan de groep en de andere kinderen stellen zich voor aan het kind.

Wanneer een kind overgaat naar een andere basisgroep wordt dit altijd in goed overleg gedaan.

Doordat onze drie basisgroepen zich in dezelfde ruimte bevinden is het voor de kinderen nooit helemaal vreemd en nieuw. Ook de pedagogisch medewerkers zijn bekenden.

1.4 Drie-uurs regeling

Bij een aaneengesloten openstelling van 10 uur op meer per dag, kan er maximaal 3 uur per dag worden afgeweken van de vereiste Beroepskracht Kind Ratio (BKR). Daarbij wordt minimaal de helft van de vereiste BKR ingezet. Voor de BSO is dit van toepassing op studie- en vakantiedagen. Voor en na schooltijd en op vrije middagen mag er maximaal een half uur afgeweken worden.

De situaties waarin we afwijken zullen voornamelijk tussen de middag zijn i.v.m. de pauzeregeling (doorgaans tussen 13.00 en 15.30 uur) en aan het begin en einde van de dag zijn. Op deze momenten zijn de pedagogisch medewerkers niet alleen in het pand en we zorgen ervoor dat op deze momenten goed het overzicht gehouden kan worden door rustige activiteiten of vrij spel aan te bieden.

2. Pedagogische visie

Op onze locatie bieden we kinderen de kans om vanuit hun eigen unieke persoon, zichzelf zo optimaal mogelijk te kunnen ontwikkelen. Daarnaast is het ons uitgangspunt dat een BSO een plek van ontspanning na inspanning is. Wij hanteren dan ook het volgende uitgangspunt:

Kinderen mogen kind en zichzelf bij ons zijn.

Wij proberen dit uitgangspunt waar te maken door te werken vanuit de vier pedagogische basisdoelen die zijn geformuleerd door Marianne Riksen Walraven, hoogleraar Ontwikkelingspsychologie aan de Universiteit van Amsterdam en de zes interactievaardigheden. In dit plan is beschreven hoe wij deze doelen en vaardigheden tot uitdrukking laten komen in onze BSO.

Daarnaast volgen wij uiteraard de wettelijke eisen vanuit de wet kinderopvang. In dit werkplan zult u dit terugvinden vanuit de eisen die aan een pedagogisch beleid gesteld worden. U kunt hierbij denken aan hoe er invulling gegeven wordt aan het mentorschap en de manier waarop er wordt omgegaan met bijzonderheden in de ontwikkeling van een kind en de invulling van oudercommunicatie.

Wij onderschrijven deze wettelijke eisen volledig, ze zijn immers in het belang van de ontwikkeling van het kind. Kwaliteit staat in onze BSO voorop. Allereerst in de behoeften van kinderen, maar daarnaast ook in het ontwikkelingsaanbod dat ieder kind bij ons krijgt. Daarnaast staan ook kwaliteit in eisen vanuit de wet kinderopvang, alsmede de inrichting, personeel, scholing etc. bij ons hoog in het vaandel.

BSO de Sterrekijker zorgt voor veilige en inspirerende opvang vanuit een weldoordachte pedagogische visie. Vanuit Stichting H3O hebben wij aandacht voor de volgende vier onderwerpen, te weten: Wetenschap en Techniek, Natuur, Bewegen en Kunst en Cultuur. Deze vier onderwerpen hebben wij verankerd in ons pedagogisch beleid. Dit zijn verschillende ontwikkelingsgebieden met als doel voor ieder kind aanbod op maat en op basis van betrokkenheid te bieden. Bij BSO de Sterrekijker hechten wij veel belang aan de betrokkenheid van kinderen, kinderopvang is voor ons een belangrijk thema.

Het kind mag kind zijn en zichzelf zijn.

2.1 De binnen- en buitenruimte als pedagoog

De omgeving, ruimte en materialen die wij aanbieden maken spontane ontwikkeling en spelen mogelijk. Het maakt kinderen nieuwsgierig en zet aan tot ontdekken en ondernemen van activiteiten. We richten onze omgeving zo in dat deze aanzet tot beweging, interactie en rust.

Bij de inrichting van onze ruimtes hanteren wij de volgende uitgangspunten.

- De sfeer is uitnodigend en 'huiselijk'.
- De ruimte is voor en van de kinderen tijdens de BSO-tijd.
- We gebruiken lichte tinten voor de inrichting en materialen zijn van degelijke kwaliteit.
- Het beschikbare aanbod moet uitdagen tot activiteit en nieuwsgierigheid.
- Er is ruimte voor vrije beweging en vrij spel en eigen keuzes.
- Aandacht en communicatie is altijd respectvol en met volle aandacht voor de autonomie van het kind. (kinderparticipatie)

Na schooltijd de BSO bezoeken houdt in dat kinderen hun vrije tijd bij ons doorbrengen. In je vrije tijd is het de bedoeling dat je kunt ontspannen en de ruimte hebt zelf te kiezen hoe je die tijd wilt besteden. We vinden het belangrijk deze 'huiselijke' sfeer in de opzet van onze BSO door te laten klinken. Hoewel er een bepaalde structuur aanwezig is en wij een gevarieerd aanbod verzorgen van activiteiten zijn kinderen vrij om zelf te beslissen daar aan deel te nemen of niet. Wij vinden het belangrijk daarin de autonomie van het kind te erkennen zodat het kind zichzelf kan zijn.

2.2. Pedagogisch medewerkers

Onze pedagogisch medewerkers hebben kennis van de ontwikkeling van het kind. Ze bezitten vaardigheden voor interactie met de individuele kinderen en met groepen. En hebben de skills in huis voor het groeps- en timemanagement en zijn zij vaardig in het werken met ouders. Met dit alles wat wij in huis hebben en aanbieden durven wij te stellen dat kinderen, naast een leuke en ontspannen tijd op de BSO, een respectvolle, veilige plek bieden waarbinnen zij kind en zichzelf mogen zijn.

3. De 4 pedagogische basisdoelen

Vanuit de wet kinderopvang behoort BSO De Sterrekijker er zorg voor te dragen dat men verantwoorde kinderopvang aanbiedt, waarbij rekening gehouden wordt met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden. En de vier pedagogische basisdoelen die zijn geformuleerd door Marianne Rixen Walraven, hoogleraar Ontwikkelingspsychologie aan de Universiteit van Amsterdam.

Daarbij moet ieder kind de mogelijkheid krijgen om zichzelf te ontwikkelen. Dit doen we door kinderen liefde, veiligheid, geborgenheid, aandacht, grenzen en ondersteuning te bieden wanneer nodig. Dit doen wij vanuit een houding van gelijkwaardigheid waarin wij de autonomie van het kind erkennen. Hierdoor zal het kind tot zelfontplooiing komen en over het nodige zelfvertrouwen, de nodige zelfstandigheid en zelfredzaamheid beschikken om richting te geven aan zijn/haar verdere leven.

Hieronder vindt u een beschrijving hoe wij hier binnen BSO De Sterrekijker invulling aan geven.

3.1 Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid:

Kinderen moeten zich veilig en beschermd voelen. Als een kind zich onveilig voelt staat het niet open om te spelen en te ontspannen. Het gevoel van veiligheid op de BSO wordt bepaald door de groepsleiding, de ruimte/omgeving en het contact met andere kinderen.

Als een kind zich emotioneel veilig voelt, heeft het energie om te ontdekken en zich te ontwikkelen. Dat is van belang voor het zelfvertrouwen en eigenwaarde van het kind. Omdat een kind een groot deel van zijn/haar vrije tijd bij ons doorbrengt kan de sfeer van onze BSO daar een grote invloed op hebben.

Deze emotionele veiligheid creëren wij dan ook door:

- Sensitieve responsiviteit: ondersteunend reageren op de signalen van het kind.
- Opbouwen van vertrouwde relaties tussen het kind en de pedagogisch medewerkers.
- Stimuleren van vertrouwde relaties tussen kinderen.
- Herkenbaarheid van de leefomgeving: het ritme, de routines en een overzichtelijke inrichting.
- Opbouwen van vertrouwen tussen pedagogisch medewerkers en ouders.

Concrete voorbeelden hiervan zijn o.a.:

- Niets te dwingen als een kind iets niet wil.
- Te troosten en luisteren wanneer een kind ergens mee zit en er niet uit komt.
- Persoonlijk contact bij binnenkomst.
- Op kindniveau met het kind communiceren, aansluiten bij een vierjarige doe je anders dan bij een tienjarige.
- Respect te hebben voor de autonomie van het kind. Bijvoorbeeld tijdens het al dan niet kiezen van een activiteit.

3.2 Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties:

Het kind moet zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit kunnen ontwikkelen. Het kind moet zich tevens kunnen ontwikkelen in de ontwikkelingsgebieden cognitief, emotioneel en sociaal. Op de BSO maakt een kind zich deze vaardigheden spelenderwijs eigen.

Wij bevorderen deze competenties door:

- Een breed aanbod te bieden waarmee wij een brede ontwikkeling stimuleren.
- Kinderen te observeren om zo de ontwikkeling in beeld te hebben.
- Kind en oudersignalen te herkennen.
- Het aanbieden van een gevarieerd en inspirerend activiteiten aanbod passend bij de ontwikkelingsfase van het kind.
- Zelfstandigheid te stimuleren door kinderen zelf de keus te laten in het vrije spelmoment.

Concrete voorbeelden hiervan zijn o.a.

- Kinderen kiezen zelf aan welke activiteiten ze willen deelnemen en geven zich daarvoor op.
- Stimuleren als iets goed gaat, helpen wanneer iets nog niet helemaal lukt.
- Dingen zelf laten ondernemen en laten uitdenken.
- Activiteiten aanbieden vanuit de vier pijlers: bewegen – kunst en cultuur – techniek – natuur.
- Luisteren en kijken naar de keuzes van kinderen en daar het aanbod op aan te passen.

3.3 Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties:

Met sociale competenties wordt bedoeld dat het kind leert om goed te kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen.

Door te leren van sociale competenties geef je aan kinderen kans om zich te ontwikkelen tot personen die goed kunnen functioneren in de samenleving.

Het is belangrijk dat kinderen op een goede manier met elkaar om leren gaan. De pedagogisch medewerker geeft hierbij het goede voorbeeld. De BSO is bij uitstek een plek waar kinderen zich deze vaardigheden eigen kunnen maken, juist omdat het de vrije tijd van kinderen betreft. Een tijd waarin je het in samenspel nodig hebt deze vaardigheden goed in te kunnen zetten.

De ontwikkeling van sociale competenties bevorderen wij door:

- Activiteiten in kleine groepjes aan te bieden.
- Waardoor we de samenwerking tussen kinderen organiseren en stimuleren.
- Goed voorbeeldgedrag te laten zien in interactie tussen anderen.
- Vaste routines te hebben.

Concrete voorbeelden hiervan zijn o.a.:

- complimenten geven
- benoemen/ belonen wat goed gaat
- op de beurt leren wachten
- een ander uit laten spreken
- naar elkaar luisteren en uit laten praten

3.4 Kinderen gelegenheid bieden om zich normen, waarden en de cultuur van een samenleving eigen te maken:

De kinderen leren wat wel en niet mag. Er zijn veel ongeschreven gedragsregels: je mag een ander geen pijn doen, samen delen, om de beurt, etc.

Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met kinderen proberen wij ze dit bij te brengen. We laten kinderen op deze manier kennismaken met grenzen, normen en waarden maar ook met omgangsvormen in onze samenleving.

We creëren de gelegenheid om zich normen en waarden en de cultuur van onze samenleving eigen te kunnen maken door:

democratische waarden aan te leren zoals bijv. samen meedoen, gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen.

- Oog en respect te hebben voor culturele verschillen
- Oog en respect te hebben voor individuele verschillen
- Oog en respect te hebben voor de natuur en omgeving waarin wij leven.

Concrete voorbeelden hiervan zijn o.a.:

- Netjes met speelgoed omgaan en dit ook weer opruimen op de juiste plaats.
- Geen andere kinderen pijn doen.
- Niet schreeuwen maar gewoon praten.
- Zelf laten oplossen van issues die redelijkerwijs op te lossen zijn door het kind.
- Samenwerken, bijvoorbeeld tijdens het activiteiten aanbod.
- Routine en ritme aan te bieden.
- Hanteren van het pestprotocol.

4. Mentorschap

4.1 Mentorschap

Zodra een kind geplaatst wordt op onze BSO wordt er meteen een mentor aan het kind toegewezen.

De mentor is bij voorkeur degene die het kind het meeste zal zien, maar in ieder geval een beroepskracht van de groep waarin het kind is geplaatst. Ouders ontvangen via kindplanner een berichtje waarin lezen wie de mentor van hun kind is. Daarnaast zal de BSO coördinator contact opnemen met de ouder en het kind voor een kennismakingsgesprek. Tijdens het kennismakingsgesprek waar zowel ouders als kind voor worden uitgenodigd maken we nogmaals kenbaar wie de mentor van het kind is en wat er van een mentor kan en mag worden verwacht. Tijdens dit gesprek zal veel informatie gegeven worden over de werkwijze van de BSO. Ook het

zelfstandigheidsformulier zal meegegeven / ingevuld worden.

Taken van de mentor zijn o.a.:

- Aanspreekpunt zijn voor ouders.
  - Zorgdragen voor een goede wenperiode van het kind.
  - Ouders uitnodigen voor een jaarlijks contactmoment / oudergesprek (indien gewenst vaker).
  - Bij zorgen omtrent het kind is de mentor degene die het gesprek met ouders heeft.
- Hierbij betrekken wij de leerkracht van de school.

Wij vinden het van belang om de ontwikkeling van het kind in beeld te hebben. Enerzijds om het welbevinden van het kind op de BSO te kunnen blijven borgen. Anderzijds om ons activiteitenaanbod goed aan te laten sluiten bij de ontwikkeling van het kind.

Doordat wij ernaar streven het activiteitenaanbod te laten aansluiten bij de interesses en beleving van het kind, is het van belang goed te weten hoe de ontwikkeling van het kind verloopt. Wanneer wij ons zorgen maken over de ontwikkeling van een kind gaan wij hierover in gesprek met de ouders. En zo nodig als genoemd, met de betreffende leerkracht.

4.2 Ontwikkeling in beeld

Alle kinderen worden minimaal 1 keer per jaar door hun mentor geobserveerd. Hiervoor zijn de formulieren: 'kindgesprek BSO' en 'welbevinden kind BSO' aanwezig. Zo krijgt de mentor een goed beeld van hoe het kind de BSO ervaart.

Ouders worden eens per jaar uitgenodigd voor een contactmoment omtrent de ontwikkeling en welbevinden van het kind.

Tijdens overleggen is er ruimte voor kindbesprekingen waarbij er gelegenheid is om met collega's het welbevinden van de kinderen te bespreken.

4.3 Rol van de pedagogisch medewerkers

Alle pedagogisch medewerkers binnen BSO De Sterrekijker hebben de taak om het kind zo goed mogelijk in beeld te hebben en te stimuleren in de ontwikkeling. Om deze taak goed te kunnen uitvoeren is het van belang dat de pedagogisch medewerkers kennis hebben van de ontwikkelingsfasen in de ontwikkeling van het schoolkind.

Vaardigheden als observeren, signaleren, registreren, analyseren en evalueren van opvallend gedrag, alsmede het stimuleren en motiveren van kinderen en het aanbieden van de juiste activiteiten zijn belangrijk om de ontwikkeling van kinderen zo optimaal mogelijk te kunnen laten verlopen. Het is daarom een vereiste om deze vaardigheden te beheersen. Hierin worden onze medewerkers ondersteund door een jaarlijkse cyclus van coaching en scholing. Hierover leest u meer in het coachplan van IKC De Sterrekijker.

5. De 6 interactievaardigheden binnen onze BSO

5.1 Sensitieve responsiviteit

De pedagogisch medewerker heeft individuele aandacht voor het kind. De pedagogisch medewerker luistert naar de kinderen en gaat ook met hen in gesprek. Ze ziet of een kind zich wel of niet prettig voelt en ze reageert hier op een goede manier op. Dit doet zij door oog te hebben voor de signalen die kinderen afgeven en hierop positief te reageren.

Zij bouwt een relatie op met de kinderen waarbinnen zij zich veilig en geborgen voelen.

5.2 Autonomie respecteren

De pedagogisch medewerker laat kinderen vrij in wat ze willen gaan doen. Wanneer ze om hulp vragen laat de pedagogisch medewerker hen zelf naar oplossingen zoeken. Ze stimuleert de kinderen in hun spel en accepteert en respecteert de ideeën van het kind. Zij heeft hierbij oog voor de eigenheid van ieder kind en houdt hier in haar eigen gedragingen rekening mee. Ook zorgt zij ervoor dat ze aansluit bij het tempo en reactie van het kind. Een kind kan zich hierdoor op eigen tempo ontwikkelen.

5.3 Praten, uitleggen en luisteren

Bij alles wat een pedagogisch medewerker doet legt zij uit wat ze doet, ziet, hoort, enz.

Dit op het niveau dat bij het kind past. Wanneer ze bijvoorbeeld met de kinderen een activiteit gaat doen vertelt zij wat de bedoeling is, legt ze uit hoe het resultaat gehaald zou kunnen worden en

geeft ze ruimte voor vragen van de kinderen. Door woorden te geven aan wat je doet neem je het kind mee in je bedoelingen en erken je de autonomie van het kind.

5.4 Structuur en rituelen

Kinderen hebben vaak te maken met veel nieuwe indrukken en ervaringen. Om zich veilig te voelen en dingen te durven ondernemen, zijn houvast en duidelijkheid voor kinderen belangrijk. Pedagogisch medewerkers kunnen dat bieden door te zorgen voor structuur en continuïteit. Dit betekent: Ervoor zorgen dat de overgangen voor de kinderen zo soepel mogelijk verlopen. En kinderen houvast bieden door vaste gewoonten, rituelen en ritmen, duidelijkheid en consequent zijn. De pedagogisch medewerker geeft duidelijk leiding en stelt grenzen. Daarnaast vertoont zij zelf voorbeeldgedrag. Zij voorkomt gedragsproblemen door een goede inrichting van de ruimte.

5.5 Ondersteunen van positieve relaties tussen kinderen

De BSO is de ideale plek om plezier en ervaringen op te doen in sociale contacten. Het is de basis voor samenspel. Met het ondersteunen van positieve relaties tussen kinderen, stimuleert de pedagogisch medewerker vriendschap tussen kinderen en plezier in samen spelen. Zij stimuleert verbondenheid in de groep en creëert hierbij een wij-gevoel. Dit doet zij door kinderen in contact te brengen met andere kinderen en dit contact positief te begeleiden (indien nodig); het op te merken, benoemen en ondersteunen van de interacties die ontstaan.

5.6 Ontwikkeling stimuleren

De pedagogisch medewerker stimuleert de kinderen in hun ontwikkeling door hen materialen en activiteiten aan te bieden die hierop gericht zijn. Het is de taak van de pedagogisch medewerker deze activiteiten zodanig vorm te geven dat zij uitnodigen tot ontspannen en spelenderwijs bezig zijn met (nieuwe) vaardigheden. Met ontwikkelingsstimulering bedoelen wij concreet: goed naar het kind kijken om te ontdekken waar voor dit kind de uitdaging ligt en het interesse gebied. De pedagogisch medewerker ondersteunt daarmee het kind naar de zone van de naaste ontwikkeling.

6. Kwaliteitsontwikkeling binnen onze BSO

Kwaliteit staat in onze BSO voorop. Allereerst uiteraard in de algemene behoefte van kinderen, maar daarnaast vooral in het afwisselende aanbod dat ieder kind krijgt. Maar ook kwaliteit in eisen vanuit de wet kinderopvang, alsmede in inrichting, personeel, scholing, etc. staat bij ons hoog in het vaandel.

Hoe wij vormgeven aan de kwaliteit betreffende het ontwikkelingsaanbod voor de kinderen die aan onze zorgen zijn toevertrouwd heeft u eerder in dit werkplan kunnen lezen. In dit hoofdstuk kunt u lezen hoe wij zorgdragen dat deze kwaliteit gewaarborgd blijft in alle andere aspecten.

6.1 Inrichting

Binnen onze opvang, en dus ook voor onze BSO, werken wij met een veiligheids- en gezondheidsplan. Voor dit beleidsplan hanteren wij de cyclus van vormen van beleid, implementatie, evaluatie en actualisatie. Deze cyclus doorlopen we in een continuproces met al onze medewerkers. De inrichting van onze locatie, alsmede het buitenterrein en de (spel)materialen zijn onderdeel van dit beleid. In dit beleidsplan staat beschreven welke maatregelen we treffen om de veiligheid zoveel mogelijk te waarborgen en welke risico's we bewust nemen omdat wij erin geloven dat kinderen ook moeten leren om met kleine risico's om te gaan.

6.2 Medewerkers

Om hun taken goed uit te kunnen voeren en de kwaliteit van onze opvang te kunnen waarborgen vinden wij het van groot belang dat onze pedagogisch medewerkers altijd in ontwikkeling zijn. Wij faciliteren onze medewerkers in overleg, coaching en scholing. Jaarlijks maken wij in juni/juli een nieuw jaarplan voor het komende kalenderjaar. Omdat wij onderdeel van een IKC zijn gaan wij hierin mee in het ritme van de school.

Dit plan bevat altijd vaste onderdelen en een jaarplanning.

Vaste onderdelen zijn:

- **Team overleggen:** eens per zes weken is er een teamoverleg. Hierin is ruimte voor het bespreken van beleid, kindbespreking, praktische zaken en het activiteitenaanbod.
- **Opvangworkshops:** 3 a 4 keer per jaar is er een workshop met een overkoepelend pedagogische

inhoud passend bij de aandachtspunten van de kinderopvang.

- **Functioneringsgesprekken:** Alle medewerkers hebben jaarlijks een functioneringsgesprek met de directeur. Deze worden meegenomen in de jaarplanning van het IKC. Het ene jaar is dit een beoordelingsgesprek en het andere jaar een voortgangsgesprek.

- **Coaching:** Alle medewerkers ontvangen minimaal 2 coachgesprekken per jaar.

- **Opleiding:** Alle medewerkers ontvangen jaarlijks scholing. Deze bestaat uit in ieder geval de 3/4 workshops zoals eerder genoemd. Afhankelijk van de individuele leerdoelen of de behoefte krijgen medewerkers extra opleidingen. Ook kunnen zij zelf een aanvraag doen voor extra opleiding.

Door deze cyclus houden wij de (pedagogische) professionaliteit van onze medewerkers op het juiste niveau. Los daarvan vinden wij het getuigen van goed werkgeverschap dat we continue investeren in ontwikkelingsniveau van onze medewerkers.

6.3 Rol van Pedagogisch coach/beleidsmedewerker

Pedagogische beleidsontwikkeling

Binnen Stichting H³O is voor het ontwikkelen en implementeren van de eisen vanuit IKK een centrale beleidsmedewerker aangesteld (regisseur Kinderopvang) voor het algemene H³O beleid. De pedagogisch coach/beleidsmedewerker op iedere locatie besteedt tevens uren aan het ontwikkelen van beleid en het uitvoeren hiervan op de locaties. De centrale beleidsmedewerker ondersteunt de pedagogisch coach en de directeur van het IKC.

Ureninzet

IKC	Minimale beleidsuren (excl. bovenschools)	FTE	Minimale coachingsuren	Minimale uren ped.coach/ beleidsmedewerker per jaar
Sterrekijker				
BSO	50 uur	3,051 fte	30,51	
POV	50 uur	1,618 fte	16,18	
VVE (4x)			40	
totaal	100 uur	4,669 fte	86,69 uur	186,69 uur

De taken van de pedagogisch coach/beleidsmedewerker

1: Ontwikkeling en invoering pedagogisch beleid

- Het bijhouden/omschrijven van protocollen.
- Actualiseren van beleid:
  - o pedagogisch beleid en werkplan
  - o beleid veiligheid & gezondheid
  - o coach- en opleidingsplan
- Opzetten en implementeren, evalueren en borgen van nieuw beleid.
- Het bijhouden/omschrijven van protocollen.

2: Coachen pedagogisch medewerkers bij hun werkzaamheden.

- Aanhaken tijdens overleggen om onderwerpen te bespreken vanuit de dagelijkse praktijk op de groep.
- Afleggen van groepsbezoeken met als doel het functioneren van de pm'ers te observeren (coaching on the job).
- Coachen van pm'ers middels persoonlijke coachgesprekken voor het o.a. verder ontwikkelen van hun pedagogische vaardigheden.
- Coachen van pm'ers middels het geven van interne trainingen of het verzorgen van een training door een externe professional.

6.4 Tevredenheidsonderzoek

Elke twee jaar houden wij een tevredenheidsonderzoek onder onze ouders en personeel. Indien gewenst kan dit anoniem worden ingevuld. De uitkomsten van deze onderzoeken bespreken we altijd met het personeel in een teamvergadering en met de oudercommissie. In gezamenlijk overleg worden termijnen gesteld, welke worden gemonitord door de oudercommissie.

6.5 Oudercommissie

De oudercommissie wordt gevormd door ouders van kinderen die naar de opvang gaan. Dit zijn zowel ouders met kinderen op de POV als bij de BSO. Zij behartigen de belangen van ouders en van de kinderen. De belangrijkste taak van de oudercommissie is om de kwaliteit van de opvang te bewaken en bevorderen door gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen aan de directie van de opvang. Bij de vergadering van de oudercommissie is waar mogelijk ook de pedagogisch coach en coördinator kinderopvang aanwezig.

Van de vergadering worden notulen gemaakt die gedeeld worden met de pedagogisch medewerkers, de directie en via Schoudercom met alle ouders.

Huidige bezetting van de oudercommissie:

- Angela van der Pol
- Anouk van der Rest
- Sharmaine Timmers
- Angelique Mathijssen

6.6 Beleidscyclus

Voor al onze beleidsstukken hanteren wij dezelfde cyclus. Het is de cyclus van vormen van beleid, implementeren, evalueren en actualiseren.

6.6.1 Vormen van beleid

Uiteraard vormt de visie van onze organisatie altijd de basis van waaruit wij beleid vormen. Echter zijn er nog een aantal andere bronnen die wij bij het vormen van beleid raadplegen. Hierbij valt te denken aan de wettelijke kaders, informatie van de GGD en de CAO kinderopvang.

6.6.2 Implementeren van beleid

Deze stap is cruciaal in het maken van een kwaliteitsslag. Beleid kan nog zo volledig en goed op papier staan, als het niet in de praktijk tot uiting komt dan loop je risico's.

Daarom splitsen wij beleidsstukken altijd in drie delen, te weten: Wat er op papier moet staan, wat er in het hoofd van de medewerkers moet zitten en wat er in de handen van de medewerkers moet zitten. Of te wel, wat men moet weten, kennen en kunnen.

Hierop baseren wij ook de implementatie van beleid. Aan datgene wat in het hoofd moet zitten van de medewerkers, dus wat ze moeten kunnen, besteden we veel aandacht.

De implementatie van dit stuk wordt onderdeel van coaching, scholing en teamvergaderingen. Aan datgene wat in het hoofd moet zitten, wat ze moeten kennen krijgen medewerkers aangereikt op papier en behandelen we in teamvergaderingen of workshops kinderopvang. Datgene wat op papier staat en medewerkers moeten weten staat te lezen op internet. Medewerkers krijgen een melding in hun mailbox met een korte omschrijving zodra er iets nieuws is of is aangepast.

6.6.3 Evalueren van beleid

Voor het evalueren van beleid maken wij gebruik van o.a. tevredenheidsonderzoeken, klachtenregistratie, informatie uit oudergesprekken en gesprekken met medewerkers.

Ook de GGD rapporten en oudercommissie vergaderingen zijn input voor evaluaties.

Daarnaast houden wij afhankelijk van het beleidsstuk dat geëvalueerd moet worden aparte evaluaties. Dat kan zijn in de vorm van een audit, gesprekken, vragenlijsten, polls, etc.

6.6.4 Actualiseren van beleid

Uit al deze formulieren, gesprekken en evaluaties komt een grote hoeveelheid aan informatie. Deze nemen we door en aan de hand daarvan bepalen we, soms in overleg met het team, soms in overleg met de oudercommissie, hoe een beleidsstuk geactualiseerd moet worden. Zodra dit duidelijk is begint de cyclus weer van voren af aan.

7. Zorgen en de inzet van de meldcode

Wanneer er zorgen zijn omtrent een kind zullen we altijd het gesprek met ouders aangaan om zo gezamenlijk tot een oplossing te komen in het belang van het kind.

Indien nodig verwijzen en/of verbinden wij ouders naar externe instanties als Jeugdzorg of Maatschappelijk werk.

Wanneer de zorgen dusdanig zijn dat zij vallen onder signalen vanuit de meldcode dan worden deze genoteerd. Vanaf dat moment worden de stappen uit de meldcode gevolgd. Zie hiervoor het document Meldcode Kindermishandeling.

Aandachtsfunctionaris:

Naam: Inge Bax
e-mail: ibax@h3o.nl

Vertrouwenspersoon:

Naam: Anjo Pluymersen en Arnoud Kok – (0702600032)